

הפקולטה להנדסת תעשייה וניהול

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל

המרצים: רן סמורדינסקי, שרון רגב-טייטלר

בחינה במבוא לכלכלה (094591)

תאריך הבחינה: 12.7.2016

מועד א' - סמסטר אביב תשע"ו

טור 1

הוראות לנבחן/ת:

- משקל כל שאלה: 5 נקודות. יש 20 שאלות. סה"כ 100 נקודות.
- שאלות 1-12 (מיקרו); שאלות 13-20 (מאקרו).
- סמנ/י את התשובות בטופס התשובות המצורף בעט בצבע כחול/שחור בלבד.
- יש לסמן תשובה אחת בלבד לכל שאלה.
- בתחילת הבחינה הקפד/י לרשום ולסמן כראוי את תעודת הזהות על טופס התשובות המצורף. כמו כן הקפד/י לסמן את מספר הטור.
- הבחינה בת 3 שעות.
- באפשרותך להשתמש בדף הנוסחאות המצורף לבחינה, ובמחשבון מדעי רגיל.
- כל חומר עזר אחר אסור.
- בשאלות במיקרו כלכלה הנח/י שעקומות הביקוש וההיצע רגילות (אלא אם כתוב אחרת בגוף השאלה).
- בשאלות במאקרו כלכלה – מודל קיינס, הנח/י קשיחות מחירים כלפי מטה.
- עליך להתבסס על ההנחות כפי שנלמדו במסגרת הקורס בהרצאות ובתרגולים.
- עליך להגיש את טופס הבחינה (השאלות), את מחברות הטייטה, ואת טופס התשובות.
- שים/י לב שתעודת הזהות רשומה כראוי על גבי טופס התשובות.
- שים/י לב לסמן את מספר הטור והתשובות כראוי על גבי טופס התשובות.
- הציון ייגזר מטופס התשובות בלבד!

ב ה צ ל ח ה !!!

שאלה 1

בענף האופניים, פועלות בטווח הקצר 50 חברות זהות המייצרות אופניים.

פונקציית העלות הממוצעת של כל פירמה היא $AC(q) = \frac{1250}{q} - 2 + 0.5q$.

הביקוש המצרפי לאופניים היא $P = 2038 - \frac{Q}{5}$. הניחו שלא קיימים חסמי כניסה/יציאה מהענף.

לפיכך, מהו מספר הפירמות בשווי משקל בטווח הארוך?

א. 100

ב. 150

ג. 199

ד. 1250

ה. 2038

שאלה 2

במשק שני שווקים האחד למוצר X והשני למוצר Y.

שני השווקים פועלים בתנאי תחרות משוכללת.

בשוק למוצר X הביקוש נתון על ידי: $Q_X = 20$, וההיצע נתון על ידי: $P_X = Q_X$.

בשוק למוצר Y הביקוש נתון ע"י: $P_Y = 3$, וההיצע נתון על ידי: $P_Y = Q_Y$.

כעת, הממשלה מטילה מס בגובה 3 ש"ח ליחידה על מוצר X ומשתמשת בכל הכנסותיה ממיסים

למימון סובסידיה כוללת למוצר Y, וידוע שהסובסידיה היא בגודל קבוע (חיובי ממש) ליחידה.

לפיכך, מהי רווחת (עודף) הצרכנים בענף Y לאחר הסובסידיה?

א. 0

ב. 1

ג. 2

ד. 3

ה. אינסוף

שאלה 3

שוק תחרותי מיוצג על ידי עקומת הביקוש: $Q = 1000 - 5P$, ועקומת ההיצע: $Q = 200 + 3P$.

מהי גמישות הביקוש ביחס למחיר (בערך מוחלט) בנקודת שווי משקל?

א. 0

ב. 1

ג. 3

ד. 5

ה. אינסוף

שאלה 4

- X ו-Y הם מוצרים תחליפיים בעלי עקומות רגילות. מוצר X מיוצר בארץ וכן תמיד מיובא מחו"ל (במחיר קבוע), וידוע שעל כל יחידה מיובאת מוטל מכס במצב המוצא, ועדיין מתקיים יבוא. מוצר Y מיוצר, נמכר ונקנה רק בארץ. לפיכך, מי מהבאים נכון?
- א. הקטנת גובה המכס ליחידה מיובאת של X תקטין את תקבולי הממשלה מהמכס.
- ב. מתן סובסידיה לכל יחידה מיוצרת של Y תקטין את תקבולי הממשלה מהמכס על מוצר X.
- ג. מתן סובסידיה לכל יחידה מיוצרת (יצרנים מקומיים) של X תביא לירידה במחיר Y.
- ד. ייתכן והגדלת גובה המכס לייבוא של X תביא להקטנת הוצאות הצרכנים על מוצר Y.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 5

- מונופול רואה בפניו עקומת ביקוש לינארית רגילה. עקב ההנפקה הקרבה של המניות בניו-יורק הנהלת המונופול מעוניינת למקסם את פדיון המונופול בלבד (ולא את הרווחים כפי שנהוג בד"כ). במצב זה, מהי גמישות הביקוש בנקודה שבה המונופול יבחר לייצר?
- א. גדולה מ-1.
- ב. שווה ל-1.
- ג. קטנה מ-1.
- ד. קטנה מ-0.
- ה. שווה ל-0.

שאלה 6

- בשוק שיחות הטלפון פועל יצרן בודד (מונופול). כעת, ידוע כי הממשלה החליטה להטיל על היצרן מס חד פעמי בסך 1 מיליון ₪, וידוע שהיצרן ממשיך לפעול. כתוצאה מהטלת המס, מה יעשה היצרן?
- א. יעלה תעריפים.
- ב. יוריד תעריפים.
- ג. לא ישנה תעריפים.
- ד. תלוי בגמישות הביקוש.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 7

- בענף תחרותי/מונופוליסטי, מי מהשינויים הבאים הוא תוצאה של ירידה במחירי גורמי הייצור?
- א. הביקוש למוצר גדל ומחיר המוצר ירד.
- ב. ההיצע גדל ומחיר המוצר ירד בשוק מונופוליסטי בלבד.
- ג. ההיצע גדל וכתוצאה מכך מחיר המוצר ירד, בעוד שהביקוש למוצר ללא שינוי.
- ד. השינויים בביקוש ובהיצע אינם ברורים אך מחיר המוצר ירד.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 8

נתונה פונקציית ייצור: $TP \equiv Q(L) = \sqrt{L}$ (L – מספר העובדים, TP – סך תפוקה).

- בענף פירמה אחת שפועלת בתנאי תחרות משוכללת.
- הניחו שמחיר המוצר בשוק הוא 100 ₪. הניחו שהשכר (לעובד) במשק הוא 50 ₪.
- לפיכך, מהו ערך התפוקה השולית (ערך כספי) כאשר שוק העבודה בשווי משקל?

- א. 10
- ב. 20
- ג. 50
- ד. 100
- ה. 5000

שאלה 9

ידוע כי בשוק מסוים פועל מונופול. סך העלות של המונופול נתונה ע"י: $TC(Q) = \frac{Q^2}{2}$ (הניחו ייצור של יחידות שלמות).

- סך הוצאות הצרכנים תמיד קבועות חיוביות ושוות K.
- לפיכך, מי מהבאים הנכון ביותר בשווי משקל?
- א. בכל מקרה המונופול יחליט שלא לייצר כלל.
- ב. אם $K > 3$ המונופול יחליט לייצר יחידה אחת בלבד.
- ג. אם $K > 3$ המונופול יחליט לייצר שלוש יחידות.
- ד. בשל גמישות עקומת הביקוש, המונופול יעדיף לייצר כמות אינסופית של מוצרים על מנת למקסם רווח.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 10

מפעל "מיקי-מאוס" מתלבט האם לסגור את שערו. בעליו טוענים שבטווח הארוך הייצור אינו

$$TC(X) = X^2 + 2X + 100 \quad \text{כדאי. פונקצית ההוצאות של המפעל היא:}$$

בתנאי תחרות משוכללת, מי מבין הבאים נכון?

- א. אם אפשר, יש לסגור את המפעל מיידית
- ב. אם מחיר השוק גבוה מ-22, יש להמשיך לייצר בטווח הארוך
- ג. אם מחיר השוק גבוה מ-22, יש להמשיך לייצר בטווח הקצר ולסגור את המפעל בטווח הארוך
- ד. אם מחיר השוק גבוה מ-2, יש להמשיך לייצר בטווח הקצר

ה. תשובות ב' וגם ד' נכונות

שאלה 11

X ו-Y הם מוצרים משלימים. Y מיוצר ונמכר רק בארץ. X נמכר בארץ וכן מיוצא לחו"ל.

כל העקומות המקומיות למוצרים רגילות.

כעת, הממשלה החליטה להטיל מס בגודל קבוע על כל יחידה מיוצרת ממוצר Y.

כתוצאה מכך, מה מהבאים נכון?

- א. ייצוא מוצר X יצטמצם ומחיר מוצר X לא ישתנה.
- ב. מחיר מוצר X יעלה ורווחי יצרני מוצר X לא ישתנו.
- ג. מחיר מוצר X ירד ורווחי יצרני מוצר X ירדו.

ד. ייצוא מוצר X יגדל ומחיר מוצר X לא ישתנה.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 12

ידוע כי מתקיים: $TFC(5) = 200$, $TVC(6) = 84$, $MC(6) = 60$.

שימו לב שכאשר הייצור בדיד הפונקציה MC הינה פונקצית עלות ייצור שולית של יחידה שלמה.

מי מהבאים נכון?

א. $TFC(6) + MC(5) = 280$

ב. $TC(6) = 302$

ג. $TC(5) = 224$

ד. $TVC(5) = 60$

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 13

במשק סגור מתקיימות המשוואות הבאות:

$$C = 320 + 0.55Y_d$$

$$T = 160 + 0.2Y$$

$$G = 668$$

$$I = 250 + 0.1Y$$

$$Y_F = 2500$$

בהתאם לנתונים הנ"ל ולפי מודל קיינס הפשוט, מהו תוצר שווי משקל?

א. 1500

ב. 2500

ג. 3000

ד. 3100

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה תוצר שיווי משקל.

שאלה 14

במשק סגור הבנק המרכזי ביצע הרחבה מוניטרית טהורה.

לפיכך, מי מהבאים נכון בשווי המשקל החדש?

א. תוצר גדול יותר ושער ריבית ללא שינוי בכל מקרה.

ב. תוצר גדול יותר ושער ריבית נמוך יותר בכל מקרה.

ג. שער ריבית נמוך יותר ותוצר ללא שינוי אם במצב ההתחלתי המשק בתעסוקה מלאה.

ד. שער ריבית ללא שינוי ותוצר ללא שינוי אם במצב ההתחלתי המשק בתעסוקה מלאה.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 15

משק נמצא בשווי משקל במצב של אבטלה (קיים פער דיפלציוני).

כעת, הציבור החליט למשוך מזומנים מהכספומט השכונתי ובכך להגדיל את כמות המזומנים שבידיו.

לפיכך ועל פי המודל המשולב (IS-LM), איזו תשובה נכונה מבין הבאות?

א. שער הריבית בשיווי משקל גבוה יותר מאשר במצב ההתחלתי.

ב. שער הריבית בשיווי משקל זהה לערכו במצב ההתחלתי.

ג. התרחש עירוי חיצוני חיובי.

ד. התרחש עירוי פנימי חיובי.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 16

להלן נתוני משק מסוים. (הניחו משק סגור).

$$C = 200 + 0.7Y_d$$

$$T = 200$$

$$G = 860$$

$$I = 50 + 0.1Y$$

$$Y_F = 5000$$

כעת ידוע כי הממשלה מעוניינת לשנות את הכנסותיה ממיסים ואת צריכתה (הוצאותיה) בצורה שווה, על מנת להגיע לתוצר תעסוקה מלאה.

לפיכך, מה עליה לעשות מבין הבאים?

א. עליה להגדיל את צריכתה ואת המיסים ב-150.

ב. עליה להגדיל את צריכתה ואת המיסים ב-100.

ג. עליה להגדיל את צריכתה ואת המיסים ב-30.

ד. עליה להקטין את צריכתה ואת המיסים ב-150.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 17

במשק נתון מתקיימים הבאים: (הניחו משק סגור)

$$C = 200 + 0.75Y_d ; G = 625 ; T = 500 ; I = 600 - 10r ;$$

$$L^D(Y, r) = 500 + Y - 60r$$

בסיס הכסף הוא 700 ש"ח, יחס הרזרבה הוא $1/5$, והציבור מעוניין תמיד להחזיק בידיו 200 ש"ח.

רמת המחירים P במצב המוצא היא 1.

ידוע שבמצב המתואר לעיל, תוצר שיווי משקל שווה לתוצר תעסוקה מלאה של המשק (מבלי שהתרחשו עליות מחירים).

כעת, בעקבות שינוי במצב הביטחוני, הביקוש לצריכה ציבורית גדל.

כתוצאה מכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל חדש (ביחס להתחלתו)?

א. הריבית תישאר ללא שינוי.

ב. הגידול בצריכה הפרטית שווה בערכו לקיטון בהשקעות.

ג. הריבית תרד.

ד. התוצר יקטן.

ה. המחירים יעלו.

שאלה 18

משק סגור נמצא במצב מוצא של אבטלה – קיים פער דיפלציוני. (הניחו שהדבר אפשרי) מבין הבאים, מהי המדיניות שתוביל לסגירת הפער והתכנסות על תוצר תעסוקה מלאה בשווי משקל? (הניחו עקומות לינאריות רגילות במודל המשולב).

א. מדיניות פיסקלית מרסנת.

ב. מכירת אג"ח לציבור ע"י הבנק המרכזי.

ג. מדיניות מרחיבה משולבת (פיסקלית-מוניטרית).

ד. מלווה מהציבור לממשלה.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 19

במשק מסוים הציבור נוהג להחזיק בידיו תמיד סכום קבוע של מזומנים, והבנקים מקיימים את יחס הרזרבה הנדרש.

הניחו שכלל היחידות הכלכליות המתארות את מערכת הבנקים חיוביות ממש.

הבנק המרכזי החליט להגדיל את יחס הרזרבה הנדרש ללא הדפסה נוספת של כסף.

(הניחו שאין עירויים).

מה ניתן להסיק מכך?

א. כמות הכסף תקטן

ב. בסיס הכסף יקטן

ג. כמות הכסף תגדל

ד. אין מספיק נתונים כדי לדעת מה יקרה לכמות הכסף.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 20

במשק מסוים יחס הרזרבה שנדרש ע"י הבנק המרכזי על הבנקים המסחריים הינו 0.2.

ידוע כי הבנקים מקיימים במדויק את יחס הרזרבה הנדרש.

כעת, הציבור החליט להקטין את כמות המזומן שבידיו ב-500 ₪.

הבנק המרכזי מעוניין לשמור על כמות הכסף קבועה כפי שהייתה במצב המוצא.

באיזה מהאפשרויות הבאות תושג מטרתו של הבנק המרכזי?

א. מכירת אג"ח לציבור בסך 2500 ש"ח.

ב. מכירת אג"ח לציבור בסך 500 ש"ח.

ג. מכירת אג"ח לציבור בסך 400 ש"ח.

ד. מכירת אג"ח לציבור בסך 100 ש"ח.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.